T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

SAYI:B100TSH0120009
KONU: Yazılı Soru Önergesi Cevabı 20.08.04 13508

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:29.07.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3300-6743 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN tarafından Cartagena Biyogüvenlik Protokolü ve Genetik Modifiye Organizmaları (GMO) atıklarına ilişkin olarak Bakanlığımızca cevaplandırılmak üzere verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof.Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EKLER:
Ek – 1 Önerge Cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN tarafından Cartagena Biyogüvenlik Protokolü ve Genetik Modifiye Organizmaları (GMO) atıklarına ilişkin olarak Bakanlığımızca cevaplandırılmak üzere verilen yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR:

1. Cartagena Biyogüvenlik Protokolu ve konuyla ilgili kanun taslaklarının hazırlanma sürecinde ICCP-3'ün sözkonusu raporu değerlendirmeye alınmış mıdır? Alınmış ise çalışmalara Milli Savunma Bakanlığı katılmış mıdır? Değerlendirmeye alınmadi ise nedenleri nelerdir?
2. ICCP-3'ün söz konusu raporu hakkında bugüne kadar olan gelişmeler takip edilmiş midir?
3. Agroterörizm patojenlerinin insan sağlığına olumsuz etkileri konusunda çalışmanız var mıdır? Varsa nelerdir? Olası bir agroterörizm saldırısına karşı halk sağlığını korumaya yönelik önlemleriniz, hazırlıklarınız ve acil durum eylemleriniz nelerdir? İlgili diğer Bakanlıklarla ortak çalışmalarınız var mı?
4. İnsan hedefli genetik modifiye biyolojik silahlarla olabilecek olası saldırılara karşı önlemleriniz, hazırlıklarınız ve acil durum eylemleriniz nelerdir? Tanı, sağaltım ve tedavi için gerekli alt yapınız, teknik donanımız ve konu ile ilgili eğitimi olan ekibiniz var mı?
5. Devlet Planlama Teşkilatı, Sekizinci Beşyıllık Kalkınma Planı, Biyoteknoloji ve Biyogüvenlik Özel İhtisas Komusyonu Raporu'nda belirtilen hususları hazırladığınız Kanun Taslaklarında değerlendirmeye aldınız mı? Almadıysanız nedenleri nelerdir?
6. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Gıda Güvenliği kitapçığında belirtilen hususların, süper virusların oluşumuna ve spontan biyolojik silahların meydana gelmesine neden olabileceği yönündeki araştırmalarınız ve çevre güvenliği açısından önlemleriniz nelerdir?
7. Süper pestlerin olası oluşumuna karşı aldığınız önlemler nelerdir?
8. Yukarıda belirtilen hususlar kapsamında GMO atıkları hakkında neler yaptınız? Bu konuda bir çalışmanız yoksa Türkiye'deki genetik kirlilik ne boyuttadır? Bu kirliliğin insan sağlığı üzerindeki etkileri neler olacaktır?

CEVAPLAR:

Cevap-1 Birleşmiş Milletler Cartagena Protokolü 11 Eylül 2003 tarihinde Dünyada, Ülkemizde ise 24.01.2004 tarih ve 25148 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Protokolün amacı çevre ve kalkınma hakkındaki Rio Deklarasyonunun 15 numaralı prensibinde yer alan, insan sağlığı üzerindeki riskler göz önünde bulundurularak, biyolojik çeşitliliğin korunması, değiştirilmiş canlı organizmaların güvenli nakli, muamelesi, kullanımı ve korunmasını sağlamaktır.

Ülkemizde Biyogüvenlik çalışmaları (Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı vb) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünün koordinasyonunda; Bakanlığımız, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Patent Enstütüsü Başkanlığı ve diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri tarafından yürütülmektedir.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN tarafından Cartagena Biyogüvenlik Protokolü ve Genetik Modifiye Organizmaları (GMO) atıklarına ilişkin olarak Bakanlığımızca cevaplandırılmak üzere verilen yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Cartagena Biyogüvenlik Protokolü ve konuyla ilgili Kanun taslağının hazırlanma aşamasında biyogüvenlik kapsamına girebilecek tüm konular ICCP-3'de (Intergovermental Committee for the Cartegena Protokol on Biosafety) dahil olmak üzere ele alınmıştır. Çalışmalara Milli Savunma Bakanlığından temsilci katılmamıştır Yalnız Gülhane Askeri Tıp Akademisinden uzman bir temsilci katılmıştır.

Cevap-2 ICCP-3'ün söz konusu raporu hakkında bu güne kadar olan gelişmeler takip edilmektedir.

2004 yılı Şubat ayında Malezya/Kuala Lumpur'da yapılan Cartagena Biyogüvenlik Protokolü 1. Taraflar Konferansında ICCP-3'de alınan kararın uygulanması ile ilgili bağlayıcı bir karar alınmamıştır. Ancak, alınabilecek bağlayıcı bir karar her iki sözleşme ile ilgili olarak yapılacak görüşmeler ve her iki sözleşmenin taraflar konferansının kabulü ile uygulamaya girecektir.

Cevap-3 Agroterörizim patojenleri ile ilgili Bakanlığımızın herhangi bir çalışması bulunmamaktadır.

Cevap-4. İnsanı hedef alan Genetik Modifiye Biyolojik silahlarla yapılan saldırılara karşı alınacak önlemler Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı ve Ulusal Biyogüvenlik Kurumu bünyesinde ele alınmıştır. Bakanlığımız çalışmalarını sözkonusu kanunla eşgüdüm halinde yürütecektir.

Cevap-5. Söz konusu raporda belirtilen hususlar Ulusal Biyogüvenlik Kanun Tasarısının hazırlanmasında değerlendirmeye alınmıştır.

Cevap-6. Bu hususlarla ilgili olarak doğrudan bir araştırma bulunmamakla birlikte, alınacak önlemler her bir ürün ve durum için gereklidir. Her bir ürün ya da durum kendi içinde değerlendirilerek ürüne ve duruma yönelik özel Risk Yönetim Planları hazırlanacaktır. Biyogüvenlik Kanun Tasarısında bu hususun tüm GDO'lu ürünler için uygulanması öngörülmektedir. Üretim veya tüketimine izin verilecek her ürünün bir Risk Yönetim Planı bulunacaktır.

Cevap-7. Süper Pestlerin olası oluşumuna karşı alınacak önlemler hazırlanmakta olan Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağında yer alan Risk Yönetimi Planı çerçevesinde ele alınacaktır.

Cevap-8. Ülkemizde GMO'lu ürünlerin üretimi yapılmamaktadır. Yalnızca Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan "Transgenik Kültür Bitkilerinin Alan Denemeleri Hakkında Talimatname"ye göre GMO'ların alan denemelerinden çıkan atıklar bulunmaktadır. Denemeler sonucu ortaya çıkan atıklar ise uzman nezaretinde uygun yöntemlerle yok edilmektedir. Bu nedenle, Ülkemizde GMO'lar nedeni ile genetik kirlilik söz konusu değildir.

Ulusal Biyogüvenlik Kanun Tasarısı yayımlanma aşamasına gelmiş olup, Ulusal Biyogüvenlik Kurumu kurulması çalışmaları da Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) koordinesinde devam etmektedir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.